

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

**Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.**

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Dinar. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na $\frac{1}{4}$ strani 200 D, na $\frac{1}{8}$ strani 100 D, na $\frac{1}{16}$ strani 65 D, na $\frac{1}{32}$ strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 para, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje Viljem Rohrman.

Založba Kmetijske družbe za Slovenijo. — Tisk J. Blasnika nasledn.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz •Kmetovalca• so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 21. Ljubljana, 15. novembra 1923. Letnik XL.

Obseg: Udnina za leto 1924. — Kmečki denar mora v kmečke hranilnice. — Prehod od zelenega na suho krmljenje. — Planina Vogu. — Nov nevaren plevel. — Nove industrijske rastline. — Gnojenje vinogradov z umetnimi gnojili — Gozdarstvo v Sloveniji. — Poučno potovanje učencev mariborske vinarske in sadjarske šole. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Udnina za leto 1924.

Podružnice in gg. udi naj vzamejo sledeče na znanje:

1. Udnina v bodočem letu 1924. znaša kakor doslej

letnih 20 Din.

Od te udnine dobi družba 15 D, one podružnice pa, ki so delovne, imajo vsaj 20 udov in ki same pobirajo udnino v zmyslu § 28. dr. pr., pa 5 D.

2. Nobena podružnica ne sme pod katerikoli pretvezo, n. pr. da se odreče svojemu deležu na udnini, udnino za l. 1924. pod gori določenem znesku znižati. Za kogar ne bo plačana celotna udnina 20 D, bodisi pri podružnici ali neposredno pri družbi, se ne bo smel smatrati za uda.

3. Vsakdo, ki hoče še nadalje ostati družbeni ud, oziroma nanovo pristopiti, se **pozove, da plača celo udnino čimpreje pri podružnici**, v katere okoliš spada, vsekakor pa vsaj **do 15. decembra t. l.**

4. Vse podružnice so dolžne navzlic temu ali kakem svojem posebnem pozivu, vendar do konci decembra, še neplačano udnino za l. 1924. potom kakega sela ali kako drugače pri **vsakem** zamudnem udu **posebej** tako zgodaj na podlagi jim doposlanega imenika izterjati, da **morejo poslati imenik udov**, ki so plačali ali ki niso plačali udnine, in na družbo odpadlo vsoto zbrane udnine najkeseje

do 1. januarja 1924.

na Kmetijsko družbo v Ljubljani. Stroške pobiranja in izterjevanja udnine nosi podružnica na račun svojega deleža na udnini.

5. Družbeni glavni odbor je po § 11. dr. pr. dolžan mudne ude, ki do 1. januarja 1924. ne bodo plačali udnine, pismeno opominjati njih plačilne dolžnosti. Od na ta način izterjane udnine podružnice nimajo pravice zahtevati nikakega prispevka, ravnotako ne od udov, ki plačajo udnino naravnost pri družbi.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Kmečki denar mora v kmečke hranilnice!

V zadnjem letu velikega denarnega pomanjkanja so se razni mestni denarni zavodi z vso silo vrgli na kmečko ljudstvo, da tam z lepimi obljubami love za sebe hranilne vloge. Ker je velik del kmečkega prebivalstva še slabo poučen o tem, kako zelo je potrebno paziti na to, da se kmečki prihranki spravljajo tja, od koder bodo zopet **na razpolago kmetijskemu gospodarstvu**, zato preti nevarnost, da bodo nekmečki denarni zavodi zavlekli v svoje blagajne večino kmečkih prihrankov. Če se pa to zgodi, tedaj bo s tem kmetijstvu povzročena silna škoda.

Celo v najboljih časih je mnogo dobrih kmetovalcev in z njimi na vasi živečih rokodelcev in obrtnikov, ki iz kakršnegakoli razloga **morajo** iskati posojilo. A koliko težji so časi, toliko več je primerov, da ti stanovi iščejo kredita. Staro izkustvo je že, da podeželski gospodarski stanovi, a osobito kmetovalci, ne morejo dobiti povoljnih kreditov od zavodov, ki se ne nahajajo v rokah kmetovalcev. Prvi, ki je to dobro zapazil in napravil primerne zaključke ter jih tudi prevedel v življenje, je bil Rajfajzen, oče kmečkih posojilnic.

Zmislil za rajfajzenovke ali kmečke posojilnice je bil med Slovenci zelo razvit, kar dokazuje dejstvo, da se je stekala v kmečkih posojilnicah že ogromna večina kmečkega denarja. Posledica je bila, da je večina kmečkih posojilnic mogla tudi v času največje denarne krize obdržati za posojila prav nizko obrestno mero, 6%, 7%, 8%, medtem ko se pri nekmečkih denarnih zavodih plačuje često s stroški vred celo 25% in še več!

Sedanji lov na hranilne vloge od strani nekmečkih denarnih zavodov je mogoč samo zaradi tega, ker ti nekmečki denarni zavodi stavljajo denar na razpolago takim gospodarskim podjetjem, ki poslujejo z mnogo, mnogo večjo procentualno donosnostjo, nego kmet in kmečki rokodelci, obrtnik. Kmečki vlagatelj ima, ako sprejme ponudbo nekmečkega denarnega zavoda, v istini lep profit, ker se tam za hranilne vloge plača mnogo več, nego se plača v kmečkih posojilnicah. Toda ta profit je le navidezen in zelo dvomljivo vrednosti. Danes je kmet vlagatelj, a jutri bo morda ali gotovo potreboval celo posojilo. Ako je zaradi trenutnega profita postal nezvest svoji kmečki posojilnici, bo moral v primeru potrebe tudi posojilo iskati pri nekmečkem denarnem zavodu. Mar kmet misli, da bo v tem primeru dobil pri nekmečkem zavodu ceneje posojilo, nego industrijalec in trgovec? Bridko se vara. Celó več bo plačeval, to se pravi, da bo dajal 30% tam, kjer trgovec in fabrikant plačujeta 20%! Kmet koplje torej svoj lastni gospodarski grob, ako svoje prihranke daje v zavode, kjer nima nikakega vpliva, namesto da jih zadrži v svojem **lastnem** zavodu, v svoji kmečki posojilnici.

Posojilništvo, kakor vse združništvo, temelji na načelu medsebojne pomoči, medsebojne ljubezni ljudi, ki imajo trajne skupne gospodarske interese. S povdarjanjem in priznavanjem tega temeljnega združnega načela je posojilništvo in združništvo vobče postalo močno, postalo je v gospodarstvu že velesila. Morda je nemorala svetovne vojne ljudi tudi tu ne-

koliko pokvarila. Zato se je treba pravočasno povrniti k Rajfajzenu in drugim očakom kmečkega posojilništva ter kmete in druge na selu v tesni zvezi s kmečkim gospodarstvom delujoče producente poučevati, kakšna strašna nevarnost jim preti, ako vse svoje prihranke ne bodo vlagali samo v kmečke denarne zavode, v prvi vrsti v kmečke posojilnice. Danes imaš prihranke, daj jih kmečki posojilnici, da dobi ceno posojilo oni tvoj tovariš in sotrpin, ki že danes potrebuje posojilo. Jutri boš sam potreboval posojilo, bodisi zaradi novih investicij v posestvu, bodisi zaradi kake nesreče, in takrat ti bo v obliki cenenejšega posojila stotero povrnjena navidezna škoda od danes, ki si jo utrpel, ker nisi sledil ponudbi za visokimi vložnimi obrestmi. Ako pa si slep in ti je trenutna korist ljubša od trajne, potem bo to prejšalislej vzrok tvoje popolne gospodarske propasti!

Zato: Kmečko prebivalstvo ostani zvesto svojim kmečkim posojilnicam!

Miloš Štibler.

Prehod od zelenega na suho krmljenje.

Kakor vsako leto, tako bo tudi letos treba paziti pri prehodu s paše na suho zimsko krmljenje. Posebno letos, ko imamo dovolj mlade, zelene otave in paše. Taka zelena krma ima v sebi veliko vode in lahko prebavljivih redilnih snovi, zato se vamp vsled obilne paše močno razširi.

Vsled lahke prebavnosti zelene krme ne trpijo prebavila tako močno, kakor pri prebavi suhe krme, ker so vsi želodčni sokovi bolj redki in torej manj močni.

Pri takojšnjem prehodu od zelenega na suho krmljenje opazimo, da se živina s suho krmo ravnótako nasiti kakor pri zauživanju zelene krme, kar traja tako dolgo časa, dokler ni razširjen vamp popolnoma napolnjen (sit). Vsled tega, ker niso prebavila (želodec, čreva) na suho krmo pripravljena in želodčne žleze izločujejo le redke želodčne sokove, ostane velika množina zaužite suhe krme nerazkrojena in kot taka začne v črevih gniti, povzroči napenjanje, krče in zaprtje. To se zna ponavljati dalj časa, ne da bi to takoj opazili; posebno manj brižni gospodarji, ki prepuste vso oskrbo živine poslom ali pa otrokom, spoznajo po daljšem času, da pri živini ni vse v redu, da začne dobivati dolgo kosmato dlako, da slabo je, krmo zametava in da krave v molži zelo zaostajajo. Takrat je pa vsak nasvet že prepozen. Pri takih živalih je nastala v prehrani takozvana „depresija“ in da jo odpravimo, stane veliko časa, denarja in finih krmil. Kako naj se izognemo vsemu temu?

Tam, kjer se pase le popoldne in daje dopoldne suho krmo, se prehod itak polagoma vrši. Ako bi nastopil mraz, sneg ali dež in bi se ne moglo pasti ali z zeleno krmo krmiti, naj se daje živini po 10—14 dni lahko prebavljivo otavo ali pa rezanico sena in slame, ki ji je primešati zrezane repe, pese ali korenja. Tudi krompir je jako dober in le manjše množine močne krme (1 kg otrobov ali zdroba). Varujte se v pričetku dajati med rezanico fižolovko, ajdovko in koruzno slamo, ker ta krma je vedno več ali manj plesniva, polna škodljivih glivic in poleg tega težko prebavljiva. To slamo naj se krmi le takrat, če dobre krme primanjkuje. Drugače naj se rajše porabi za nastilj.

Taka lahko prebavljiva otava ali rezanica, zmešana s korenstvom in oblojena z nekoliko močne krme, se poklada živini, in sicer ne preveč, da bi bil vamp napet, tako kakor če pride živina s paše. Od takrat naprej naj se začne živini soliti in pokladati klajno apno, katero se priporoča tudi ob paši pokladati, in sicer zaradi tega, da živina ne dobi driske in da ji ne manjka fosforovega kislega apna za tvorbo kosti, kar je pri mladi živini najbolj važno. Na eno kravo, ki molze na paši 10 l mleka, se mora dati dnevno pri teži 500 kg: 8 kg sena ali otave, 4 kg slame, 10 kg pese, repe, ali krompirja, 1—1½ kg močnih

krmil (zdroba, otrobov, oljnatih tropin itd.), 20 gr soli in 20 gr klajnega apna. Po 14 dneh, ko se je želodec skrčil in so se želodčni in črevesni sokovi, ki posredujejo prebavo, v svoji moči zgostili, da zamorejo pretvarjati vse težje prebavljive snovi, posebno tudi vlaknino, se prične živino krmili tudi s težje prebavljivimi krmili in začne dajati večje množine močnih krmil.

Le taki gospodarji, ki se bodo po tem ravnali, bodo ohranili svojo živino pri mesu in mleku, ter zdravo, gladke dlake in tanke kože.

Fr. Malásek, Grm.

Planina Vogu.

Na južni strani bohinjskega jezera leži 1400 do 1900 m visoko planina Vogu. Obrnjena je proti severu in meri skupaj 805 ha. Bistričani so njeni lastniki. Ka-

kor druge bohinjske planine je bila tudi ta planina grdo zanemarjena in je deloma še. Veliko sveta je bilo posutega z gruščem, velik del planine je kamnit, najbolj rodovitne dolinke so pa polne ščavja in drugega plevela in grmovja. Tudi koče so bile zanemar-

Pod. 37. Planina „Vogu“ v Bohinju. (Hlevi in koča zgrajeni po Agrarnih operacijah.)

jene in podrte, pota slaba, itd. Na tej planini se je paslo od srede julija do Malega Šmarna do 110 glav goveje živine.

Ta planina se je ena prvih izboljšala od strani komisije za agrarne operacije. Od grmovja in kamenja se je očistilo nad 20 ha prostora. Zgodilo se je to še pred vojno. Zgradili so se novi hlevi, popravile koče, napravili vodnjaki. Danes se nažene na to pla-

nino po 130 glav goveje živine poleg drobnice in konj.

Pod. 37. kaže kočo in nanovo zgrajen hlev na planini Vogu, in sicer na delu „Prvi Vogu“. Spredaj na sliki se vidi neizogibno ščavje, ki zavzema najlepše in najboljše prostore na planini, tam kjer bi morala rasti najboljša pašna trava.

—n.

Nov nevaren plevel.

Po raznih krajih se je pojavila nova vrsta plevela, ki utegne povzročevati našemu rastlinstvu ogromno škodo. Po nekod se je že silno razširil. Ni

dolgo tega, da sem ga v mariborski okolici našel v takih množinah, da je bila zemlja čez in čez porastla s tem plevelom. Izgledalo je, kakor bi ga kdo namenoma sejal. Pa tudi iz raznih drugih krajev se slišijo glasovi o tem novem plevelu. Tako ga je dobila druž-

ba od g. I. Ž. iz Borovnice z vprašanjem, kako se imenuje. Ljudje mu pravijo kratko „novi plevel“.

Ta plevel, ki se je začel tudi pri nas opasno širiti, imenuje prof. Cilenšek v svoji knjigi „Škodljive rastline“ **ameriški rogovilček** (lat. Galinsoga parviflora). Zanesli so ga iz bogate Amerike, od koder smo dobili tudi pogubonosno trtno uš. Ameriški rogovilček ima svoje ime po rogovilcah, ker nastavlja svoje rumene glavice cvetja na rogovilasto-razraščanih vejicah. Rastlina spada v vrsto košaric, napravlja mnogo cvetja, še več pa nevarnega, lahkega semena, ki ga veter raznaša na vse strani. Na ta način se v najkrajšem času silno razpase, tako da ga je vsa okolica polna in da ga je težava zatreti.

Ameriški rogovilček je enoleten semenski plevel, ki se med letom po večkrat zaseje. Če ga pokosiš, požene nanovo iz stebela. Tej spodraščljivosti je pripisati, da se ga je s košnjo tisto leto težko iznebiti, ker zraste nanovo. Kjer se ta plevel gosto naseli, tam duši in zatira vso drugo rast pod seboj in znižuje na ta način naše pridelke.

Temu plevelu se moramo krepko v bran postaviti. Glavno pomoč je zazreti v tem, da ga ne pustimo do semena ali bolje rečeno do cvetja. Zatreti ga moramo pred **cvetjem**. Zasedovati ga moramo pa že sedaj, preden se tako razpase in razširi, da so ga vse njive polne in preden je zemlja polna njegovega semena.

Bodimo torej čuječi na ta plevel! Kakor hitro ga zalotimo, takoj ga moramo začeti preganjati. In sicer vsi od kraja, da nam ne zraste čez glavo!

Tako nevarnega sovražnika, kakor je ta plevel za naše poljedelstvo, se je treba otepati z vsemi silami!

R.

Nove industrijske rastline.

Z razvojem kmetijske industrije se pojavlja potreba po proizvodnji novih pridelkov. V zadnjem času se skuša pri nas uvajati sledeči dve rastlini: 1. **gorčico** in 2. **paradižnik**.

V Kamniku se je otvorila **tvornica za gorčico** (zenof), ki potrebuje večjih množin semena te rastline. Dosedaj naročuje tvornica to seme od zunaj, in sicer seme rumene gorčice s Češkega, seme črne gorčice pa iz Italije. To seme bi se dalo doma pridelovati. Kmetijska šola na Grmu je napravila letos prvi poskus s pridelovanjem tega semena. Na Kamniškem polju bi ta rastlina gotovo tudi dobro uspevala.

Na Vrhniki se je uredila v zadnjem času **tvornica za sadne in zelenjadne konzerve**. Ta tvornica bo potrebovala večje množine raznega sadja in zelenjadi. Za enkrat namerava izdelovati **paradižnikove konzerve**. Zato želi pospeševati pridelovanje **paradižnika**, ki ga mora sedaj vpeljavati tudi iz laških krajev. Ker se da kultura paradižnika izlahka vpeljati in ker utegne prinašati našim gospodarjem v bližnjih krajih tvornice lepe dohodke, se nudi ugodna prilika, da se poprimemo po teh krajih tudi pridelovanja paradižnika.

—n.

Gnojenje vinogradov z umetnimi gnojili.

Po vsestranskem priporočilu in na podlagi navodila, priobčenega v 2. številki lanskega „Kmetovalca“, so mnogi vinogradniki sledili danim jim navetom ter so pognojili že jeseni ali pa spomladi t. l.

svoje vinograde z umetnimi gnojili, pri katerih je igral poleg kalijevih in fosfatnih gnojil glavno vlogo tudi apnovi dušik.

Zmes 100 kg kalijeve soli, ozir. 300 kg kajnita, 200 kg kostne moke, ozir. 200 kg superfosfata in 100 do 150 kg apnovega dušika na oral vinograda, se je izkazala povečini kot primerna množina.

Kolikor sem se mogel med letom sam na licu mesta prepričati in kolikor se mi je od vinogradnikov, ki so ta gnojila pravilno in pravočasno uporabili, sporočilo, je bil uspeh prav dovoljen. Že pojema-joče in slabo rodeče trtje, se je znatno popravilo, je bolj obrodilo in tudi boleznim bolj kljubovalo.

Ker bo treba v vinogradih zaradi pomanjkanja hlevskega gnoja in zaradi previsokih stroškov za gnoj posegati vedno bolj po umetnih gnojilih, da se ohranijo tudi strmo ležeči in že hirajoči vinogradi v potrebni rodovitosti, kar se da s pravilnim gnojenjem z zgoraj navedeno zmesjo zanesljivo doseči, bi bilo želeto, da se oglasijo vinogradniki iz raznih krajev in s par besedami opišejo porabljeno zmes in množino na oral brez ali poleg hlevskega gnoja, čas trošenja in učinek takega gnojenja, bodisi da je bil uspeh dovoljen ali nepovoljen. Taki opisi naj se pošljejo naravnost Kmetijski družbi, da se skupno priobčijo v „Kmetovalcu“ in ustvari tako podlaga za nadaljnje uspešnejše poskuse.

Isto bi veljalo tudi za poskuse v sadovnjakih.

Fr. Gombač.

Gozdarstvo v Sloveniji.

Inž. A. Guzelj.

Kakor drugje, se je tudi v Sloveniji vspešno z izpopolnitvijo prometnih sredstev, predvsem železnice, stopnjevalo izkoriščanje gozdov. Pri obilici gozdov, ki zavzemajo malodane polovico površine, ni imel les še sredi preteklega stoletja skoraj nikake vrednosti. Za domače potrebe se ga je nasekalo v bližini, oddaljeni in nedostopni kraji so ostali pragozd in marsikako orjaško deblo je tam neporabljeno strohnelo in gnojilo mlademu naraščaju. Tudi pri nas je bilo onda šume „toliko, koliko i kamena“, bila je „božja i svačija“.

Mahoma se je položaj izpremenil, ko je stekla, kot prva, Južna železnica preko našega ozemlja in nas zvezala s Trstom, našim prirodnim lesnim tržiščem in ko je bilo omogočeno z izgraditvijo Državnih železnic tudi v oddaljenih gozdih plodonosno izkoriščanje lesa. Ob vodah je nastalo nebroj preprostih žag in večjih podjetij. Izpopolnjeno cestno omrežje je pritegnilo prometu prej zapuščene kraje in marsikje se je dvignila nepričakovano sredi gozda ponosna stavba, opremljena z modernimi stroji za podelavanje lesa. Daleč naokrog se razlegajoči žvižg parne sirene je značil, da je nastopila nova doba. In po gozdu je pričela peti sekira svojo žalostno in veselo pesem.

Vse bogastvo naših gozdov je pa odkril pravzaprav šele neposredni povojni čas in pričetek obnove opustošenih krajev. Iz pokrajin na obalah Sredozemskega morja, vseskozi revnih na gozdih, se je pojavilo veliko povpraševanje po stavbnem lesu. Cene lesa so izredno poskočile in žnjimi vrednost gozdov. Celu prej omalovaževana bukovina se je zdaj uveljavila na lesnem trgu. Naravno, da se je

z razmahom lesne industrije in trgovine razvilo tudi gozdarstvo. Intenzivno izkoriščanje gozda zahteva smotreno, potrajno urejeno gozdno gospodarstvo in zato je treba izvežbanih strokovnih moči.

Leta 1875. za območje Kranjske in Primorske ustanovljeno gozdarsko društvo je sicer mnogo koristilo gozdarstvu, stikov z narodom je pa imelo malo, ker je bilo nemško. Nemška so bila tudi njegova izvestja.*

Vendar ne bo, objektivno motreč razmere, nihče oporekal, da so nam s svojo visoko razvito zeleno stroko, kakor v drugih gospodarskih panogah, uspešno prednjačili Nemci.

Treba je zdaj, brez predsodkov uporabiti njih izkušnje, odstraniti slabo, ohraniti in izpopolniti dobro, in na tem temelju izgraditi lastno, našim razmeram prikladno gozdarstvo.

Da smo na pravem potu k temu cilju, priča ustanovitev vso državo obsegajočega „Jugoslovanskega šumarskega združenja“ s svojim izvrstno urejevalnim glasilom, priča letošnja skupščina v Ljubljani, ki se je ob častni udeležbi, razvila v impozantno manifestacijo ujedinenja in priča predvsem spominska knjiga „Gozdarstvo v Sloveniji“, katero je ob sodelovanju odličnih strokovnjakov, uredil inž. Anton Šivic, gozd. višji svetnik, in izdala ljubljanska podružnica združenja.

Knjiga vsebuje, kakor je objavljeno v št. 15. „Kmetovalca“, 13 samostalnih strokovnih razprav, ki nudijo skupaj pregledno sliko gozdarstva in ž njim zvezanih gospodarskih panog.

Ker je za vegetacijo merodajna lega, kakovost zemlje in podnebje, je naravno, da se je postavil na čelo razprav spis „Geografski in geološki opis Slovenije“, kjer so, poleg zemljepisnih podatkov očitane tvorbe in sestavine temeljnih hribin, terenske in vodne razmere, končno vremenski, toplinski in padavinski odnošaji. Upravičeno se pisec, znan raziskovalec kraških jam in vodotokov, nekoliko dalje pomudi pri Krasu, ker so ravno tam najboljše gozdi.

Popisom talnih tvorb slede gozdne sestojine, merodajne za dotične kraje.

Jedro knjige tvori naslednji članek „Gozdarstvo v Sloveniji“, sestavljen na podlagi statističnih podatkov. Tu izvemo, da zavzemajo gozdi nad 44% produktivne ploskve in da je od gozdne površine 673.000 ha, 261.000 ha igličastega, 229.000 ha listnatega in 183.000 ha mešanega lesa. Nad 2/3 gozdov je last malih posestnikov. Po povprečnem letnem prirastku 2,8 m³ lesa na hektarju računano, priraste na leto 1.880.000 kubičnih metrov lesa, posekalo se je pa l. 1921. približno 947.000 m³ lesa za tehnično porabo in 900.000 m³ drv. Ta les se sme ceniti v gozdu na 103.000.000 dinarjev, potrebovalo se ga je pa za domače potrebe 1/4 in 3/4 ga je preostalo za trgovino in izvoz. Številke, ki pač jasno pričajo o veliki narodno-gospodarski važnosti gozdov! — Za ocenitev napredka v gozdnem gospodarstvu so značilna sredstva za spravlanje lesa iz gozdov in naprave za podelovanje. Poleg prepro-

stih priprav za spravlanje je v rabi mnogo žičnih vspenjač in gozdnih železnic, med temi 2 električni, za podelovanje lesa pa 94 parnih in 18 električnih žag, 19 žag na vodne turbine in 1856 navadnih vodnih žag.

Z ostalimi odstavki: o služnostnih pravicah, o osnovi gozdne uprave, o gozdnih drevesnicah in pogozdovanjih, o pašnji, krčitvah, zaščitnih in obrambnih gozdih, vremenskih vplivih, gozdnih poškodbah in o gozdnih zakonih se ni mogoče podrobno baviti. Omenim le, da država premalo pospešuje pogozdovanje, ker ne dovoli zadostnih kreditov za vzdrževanje drevesnic. Oškodovani so mali posestniki, ki bi radi pogozdili, pa ne dobe potrebnih sadik. Znana mi je gozdna drevesnica, proračunjena za letno oddajo 500.000 sadik, ki jih vsled pomanjkanja sredstev ne vzgoji niti 100.000.

Žalostno je dejstvo, da leži 3287 ha z velikimi stroški pogozdenega, prej nerodovitnega kraškega sveta zdaj onstran državne meje.

Obsežna snov je pregledno in temeljito obdelana in z lepimi slikami: riža, električna gozdna železnica, žična vspenjača, prizor iz odraslega smrekovega gozda in iz kraškega nasada, pojasnjena.

(Dalje sledi.)

Poučno potovanje učencev mariborske vinarske in sadjarske šole.

(Dalje.)

Popoldne smo dospeli na Kog in se naužili najprej krasnega vidika. Po poti je bil višji vinarski nadzornik g. Matiašič naš spremljevalec in neutrudljivi učitelj. Razkazoval je učencem znamenite vinograde in pojasnjeval posebnosti v njih obdelovanju. Gostoljubna hiša g. Košarja nas kar ni hotela pustiti naprej, zato je bilo treba tudi krepko stopati, da smo še ob pravem času prihiteli na vlak, ki nas je odvedel v Čakovec.

V Čakovcu je bil naš vodnik ljubeznivi gostitelj g. Karel Vargazon. Peljal je učence najprej k velikemu skladišču lesa in k tvornici parketov. Koliko šumskega bogastva je tu naloženega! Novi vidiki se odprejo učencem, pogled v bogastvo, ki ga nudi šuma. Toda ali ni škoda, da prehajajo vsi ti zakladi naših slavonskih in bosanskih gozdov v tuje roke? Kaj bo potem, ko bodo naša brda izgubila gozdove? Ko bo naš zeleni kras ostrižen in bodo molela gola rebra v nebo? Takih skladišč je še mnogo po naši državi...

Ogledali smo si v Čakovcu še veliko pristavo grofa Festetiča in pa grad Zrinjskega, dom junaka, ki je sanjal o svobodi in spoznal bridko istino, da

Tko domovinu ljubi
I tko ne će biti rob,
Njemu krvnik glavu rubi.

Blagor nam, ki smemo ljubiti narod in domovino brez strahu pred tisočletnim zatiralcem!

Zvečer je prišlo med nas nekaj čakovskih narodnih inteligentov, ki se niso mogli načuditi, kako moško in lepo se vedejo naši bodoči kmetovalci. — Dobra šola ne daje samo dobrega strokovnega

* L. 1914. sporazumom s tedanjim ravnateljem Kmetijske družbe g. G. Pircem stavljeni predlog, da bi se v brezobveznih prilogah „Kmetovalca“, enako kot o konjereji in perutinarstvu, razpravljalo o gozdarstvu, se vsled izbruha vojne ni obravnavalo. Dogodki so nas prehiteli in danes imamo v „Šumarskem listu“ prvovrstno lastno glasilo.

znanja, ampak vzgaja tudi lepe značaje in omikane člane družbe.

Vso noč smo se vozili do Zagreba in prebili dolge ure v precej polnih vozovih. Na kolodvoru v Zagrebu sta zavod sprejela prof. in dekan poljoprivredne fakultete, g. dr. Ulmanský, in inspektor južne železnice, g. Ernest Vargazon. Pozneje so si učenci ogledali v resnici velikopotezna Arkova podjetja. V tvornicah vinskega cveta, kvasa in etera smo občudovali uspehe najmodernejše tehnike: zlasti pa nas je zanimala divno urejena tvornica sodov.

V uprav ogromni kleti našega nadvse podjetnega rojaka smo občudovali velike in manjše sode, tudi velike rezervoarje za vino iz stekla in cementa. Mislim, da orjaki gospoda Arka le malo zaostajajo za onimi, ki se vidijo po svetu, recimo v Heidelbergu ali Klosterneuburgu — le da tu ni prostora za drsanje po sodu, ker je ves prostor v ogromni kleti do zadnjega kotička smotno izrabljen. — Ogleдали smo si nato še klet za likerje in ko smo zapuščali torišče Arkove podjetnosti, marljivosti in rekel bi gospodarske genialnosti, so se nam grudi ponosno dvigale: Glej, Jugoslavija mogočno napreduje tudi v tehniki! Tako podjetje bi bilo v čast vsaki veliki kulturni državi.

V Maksimir! Mimo v solnčni žegi dremajočega ribnika nas vodijo pod stoletnimi hrasti do gospodarskih poslopij. Veliki hlevi, lepa živina, mlekarna, vzorno poljedelstvo, napredno čebelarstvo — ah, koliko lepih stvari nam je pokazal naš rojak, ravnatelj Novak v spremstvu prof. poljedelske fakultete Rittiga. In kako sta nam šla v slast na ražnju pečena ovna tam pred Maksimirom... Ne le muko, tudi ugodne strani kmetijstva je treba pokazati mladim ekonomom.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska in druga vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovarja se edino le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki pridejo pravočasno pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takol želi pismenega odgovora na svoje vprašanje, mora priložiti 2 dinarja za stroške. Odgovori na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarski, zlasti pravni, morejo biti seveda le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 95. Imel sem v podzakupu del občinskega lova. Pri novi oddaji lova mi je ta podzakup bil odvzet zastran premajhne površine. **Zakupniku lova je namreč bilo prepovedano ta lov razdeliti med več podzakupnikov in sedaj je on dal moj del lova sosednji graščini. Ali je to dovoljeno in kaj mi je ukreniti?** (J. H. v S. D.)

Odgovor: Z ozirom na velike škode, ki so jih mnoga lovišča v zadnjih letih utrpela vsled prevelikega števila sozakupnikov in podzakupnikov, je odredila Direkcija šum v Ljubljani kot pristojno oblastvo po predlogu Slovenskega lovskega društva nastopno: „Pri oddaji občinskih lovišč v zakup so dovoljene družbe do treh članov brez ozira na obseg lovišča. Družbe z večjim številom članov so z ozirom na ohranitev lovišč dopustne le v razmeri: 1 član na vsakih polnih 500 ha površine, toda število članov v nobenem slučaju ne sme biti višje od 12.“ V protivnem slučaju okrajna glavarstva zakupa ne smejo odobriti. V zgornjem primeru je treba presoditi, v kolikor je dotični ukrep oblastva, odnosno zakupnika v skladu s tem določilom. Vendar pa dotični zakupnik ne more brez odo-

bitve nadzorstvenega oblastva oddati dela svojega lovišča niti kakšni graščini, ki jo je v tem slučaju smatrati kot so- ali podzakupnika, oblastvo pa odobritve ne more dati, ki bi bila v protislovju z zgornjim navodilom. — Ker tega ne moremo predpostavljati in ker je gotovo že potekel tudi rok za pritožbe, ne bo torej kazalo drugega kakor zadovoljiti se s tem stanjem in čakati drugo boljšo priložnost.

Inž. R.

Vprašanje 96. V našem občinskem lovišču, ki je v zakupu, so se dihurji in kune v taki meri zaredili, da nam v nočeh povzročajo ogromno škodo na perutnini. Na seji občinskega odbora je bilo sklenjeno, od zakupnika zahtevati odškodnino, o čemur pa on noče ničesar vedeti. **Ali imamo pravico do odškodnine?** (J. H. v S. D.)

Odgovor: Dihurji in kune po predpisih lovskega zakona spadajo med škodljive lovske živali, glede katerih zakupnik lova ni dolžan plačati odškodnine. Te živali delajo tudi njemu v lovišču veliko škodo. Take živali sme vsakdo odganjati s svojega zemljišča in jih, izvzemši s strelnim orožjem, na svojem zemljišču sme tudi pokončati. Vendar pa pokončane ne sme obdržati, temveč jih mora izročiti zakupniku lova. Ne kaže torej drugega, kakor se kolikor mogoče zavarovati pred takimi škodami in zakupnika lova naprositi oziroma opomniti, naj v interesu lovišča in pa ljudstva te požrešne roparice čim izdatneje pokončuje. Isto velja tudi za lisico in druge škodljivce.

Inž. R.

KMETIJSKE NOVICE.

Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetijstvo pridedi v drugi polovici meseca novembra sledeča predavanja: **V nedeljo, 18. nov. Krka, Dolenje Brezovo, Toplice, Raka, Livold, Rovte, Podzemelj, Nasoviče, Sv. Jakob ob Savi, Cirkovce okr. Ptuj, Oplotnica, Križevci (Prekmurje); v nedeljo, 25. nov.: Stehanja vas, Čatež, Hrastje, Rakek, Nova vas pri Lescah, Brezovica, Hajdina, Hotiza (Prekmurje), Gradišče (Prekmurje).**

Pokrajinska zveza Jugoslov. vinogradnikov za Slovenijo ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, 2. decembra t. l. ob desetih v Mariboru v „Narodnem domu“ z naslednjim dnevnim redom: 1. Volitev izvrševalnega odbora (predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in pet odbornikov) društva ter treh delegatov za občni zbor Glavne zveze. 2. Računsko poročilo začasnega odbora in odobritev računov. 3. Poročilo o položaju vinarstva v Jugoslaviji s posebnim ozirom na Slovenijo, o vinski krizi in kako ji odpomoči. 4. Slučajnosti. Po § 14. društvenih pravil tvorijo občni zbor pokrajinske zveze vinogradnikov: predsednik in po dva delegata vsakega krajevnega vinarskega društva v Sloveniji, s pravico glasov v razmerju števila članov dotičnega krajevnega društva; po trije delegati vsake zveze kmetijskih združenj in Kmetijske družbe v pokrajini ter vsi vinarški strokovnjaki v javni službi te pokrajine, s po enim glasom. Vsi navedeni, kakortudi drugi člani krajevnih vinarskih združenj in ostali nečlanjeni vinogradniki, ki žele pristopiti organizaciji ter sodelovati pri ureditvi razmer našega ogroženega vinogradništva, se prijazno vabijo, da se ustanovnega občnega zbora pokrajinske zveze vinogradnikov zanesljivo udeležijo. Začasni odbor se je obrnil na prometno ministrstvo zaradi znižanja vozniških cen po železnicah na polovico in pričakovati je, da se bo prošnji ugodilo. Natančneje se objavi pravočasno. Maribor, 7. novembra 1923. Začasni odbor Pokrajinske zveze jugoslov. vinogradnikov: Predsednik: Puklavc I. r., tajnik: Zabavnik I. r.

Tobačni prah. Tobačna tvornica v Ljubljani bo prodala na dražbi dne 6. decembra t. l. približno 3000 kg kompostirnega tobačnega prahu. Pogoji dražbe so na vpogled v ekonomiji tobačne tvornice.

Gnojenje z amoniakovo vodo. Pred letom so bili posestniki ljubljanske okolice potom „Kmetovalca“ in dnevnega časopisja pozvani, da uvedejo preizkuse gnojenja z amoniakovo vodo, ki jo da Ljubljanska mestna plinarna brezplačno v to svrhu na razpolaganje. Temu pozivu se je odzvalo precejšnje število kmetovalcev, ki so s to vodo gnojili svoje travnike in njive. Drugod se je to gnojenje izvrstno obneslo; pričakovati je bilo torej tudi pri nas ugodnih uspehov. Amoniakova voda se dobiva pri napravi plina in se v večjih plinarnah podela v žveplenokisli amoniak, ki je našim kmetovalcem dobro znano umetno dušičnato gnojilo. V manjših obratih se to delo ne izplača, ker so v to potrebni stroji in priprave predrage. Ljubljanska plinarna ni urejena za tako podelovanje, vsled tega je dosedaj večina te dušičnate vode šla v izgubo, ne da bi se kakorsiboji izkoristila. To pa pomenja za naše kmetijstvo ogromno škodo, ker gre v nič toliko dragocenega dušika, ki ga naše rastline nujno potrebujejo.

Da se ta gnojilna snov vsaj deloma izkoristi ter se naši kmetovalci privadijo njeni uporabi, je plinarna brezplačno dala amoniakovo vodo vsem kmetovalcem, ki so se prijavili za gnojenje s tem gnojilom, toda to s pogojem, da vsakdo potem, ko je spravil pridelke, poroča Kmetijski družbi o uspehih, ki jih je pri tem imel.

Iz tega vzroka se pozivljajo vsi kmetovalci, ki so spomladu gnojili z amoniakovo vodo, da takoj prijavijo Kmetijski družbi uspehe, ki so jih s tem gnojenjem dosegli.

Vabilo

k

občnemu zboru Kmetijske družbe za Slovenijo,

ki bo

v nedeljo, 16. decembra 1923. ob 11. dopoldne
v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

S p o r e d :

1. Poročilo predsedništva.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1922.
3. Predložitev družbenega računa za l. 1922. in proračuna za l. 1924.
4. Volitev predsednika.
5. Volitev novih članov glavnega odbora v zmišlu § 18. družbenih pravil, ki jim je po žrebu določeno izstopiti, in sicer: a) 4 članov za bivšo Kranjsko na mesto izžrebanih gg. Alojzija Pavlina, Martina Bajuka, Franca Hočevarja in Bohuslava Skalickega, ter b) 2 članov za bivšo Štajersko, in sicer na mesto po žrebu določenega Martina Steblovnika ter na mesto pokojnega dr. Karla Verstovška.
6. Obravnava o predlogih glavnega odbora in o izpremembi pravil.
7. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo Kmet. družbe za Slovenijo v Ljubljani,

15. novembra 1923.

Ivan Pipan l. r.
II. podpredsednik.

Določila pravil Kmetijske družbe za Slovenijo glede družbenih občnih zborov.

Občni zbori se pristopni edinole zastopnikom podružnic, izvoljenih v zmišlu § 31., glavnim odbornikom, družbenim uradnikom, ki jih glavni odbor določi in poročevalcem listov. Razen teh imajo k občnim zborom pristop od glavnega odbora povabljeni dostojanstveniki in zastopniki gospodarskih korporacij.

Občnemu zboru predseduje predsednik ali njegov namestnik (§ 19.).

Da je občni zbor sklepčen, je treba, da je zastopana najmanj četrtina vseh podružnic, pri čemer je smatrati podružnico zastopano, če je navzoč vsaj en njen zastopnik. Če občni zbor ni sklepčen, tedaj je razpisati najdalje v šestih tednih nov občni zbor, s tem pristavkom, da bo ta zbor smel pri vsakem številu zastopnikov podružnic sklepati o vseh predmetih, ki so bili na prejšnjem dnevnem redu.

Na družbenih občnih zboreh imajo pravico glasovati le v zmišlu § 31. pravilno izvoljeni zastopniki podružnic ter vsi udje glavnega odbora.

URADNE VESTI.

Z današnjo številko „Kmetovalca“ je prevzel odgovorno uredništvo kmetijski svetnik Viljem Rohrman, ki je urejeval list že od 4. letošnje številke naprej.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

S P O R E D :

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

- Bloke**, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši v stari šoli pri Fari;
- Bohinjsk Bela**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v hiši načelnika;
- Borovnica**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob polosmih zjutraj v šoli;
- Cerklje pri Kranju**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v gostilni Ivana Jenka v Cerkljah;
- Cerknica**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob dveh popoldne v občinski pisarni;
- Češnjica v Bohinju**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob štirih popoldne v hiši načelnika;
- Dob pri Domžalah**, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sveti maši v šoli;
- Dobova**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v prostorih g. M. Kovačiča;
- Dobrova pri Ljubljani**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob sedmih zjutraj v stari šoli;
- Dol pri Ljubljani**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob polštirih popoldne v dvorani „Izobraževalnega društva“;
- Globoko pri Brežicah**, v nedeljo, 2. decembra 1923. o poltrem popoldne v šolskem poslopju, št. 50;
- Homec**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob desetih dopoldne v cerkvenišču;
- Horjul**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v mežnariji;
- Hotederšica**, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob enajstih dopoldne v občinski pisarni;
- Izlake**, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši v mlekarni;

Kapele, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob enajstih dopoldne v šoli;

Kovor pri Tržiču, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v hiši načelnika v Hudem;

Kranjska gora, v nedeljo, 2. decembra 1923. o poldvanajstih dopoldne v Kranjski gori štev. 23., p. d. „pri Kravanju“;

Križe pri Tržiču, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši (ob sedmih) v stari šoli v Križah;

Letuš, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob dveh popoldne v šoli;

Ljubljana, v torek, 4. decembra 1923. ob osmih zvečer v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3, I. nadstr.

Mengeš, v nedeljo, 2. decembra 1923. o polenih popoldne v hiši načelnika;

Otovec, v nedeljo, 2. decembra 1923. o polenajstih dopoldne v gostilni Jakoba Vrščaja, 18;

Pilštanj, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši v šoli;

Planina pri Rakeku, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob štirih popoldne v „Gasilnem domu“;

Polenšak, v nedeljo, 2. decembra 1923. po sv. maši v šoli;

Ponikve pri Trebnjem, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v hiši g. Josipa Zafrana, Dolnje Ponikve, 15;

Preddvor, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob devetih dopoldne v šoli;

Radovci, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v prostorih g. M. Gosence;

Rajhenburg, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob devetih dopoldne v „Društvenem domu“;

Rečica-Nazarje, v nedeljo, 9. decembra 1923. po jutranji sv. maši v župnišču v Rečici ob Savinji;

Ribnica, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v prostorih Hranilnice in posojilnice;

Rogatec, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši v župnišču;

Rovte, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v hiši Kmetijske zadruge;

Selce, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v „Domu“;

Sela pri Kamniku, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob enajstih dopoldne v „Društveni dvorani“;

Slovenjgradec, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob enajstih dopoldne v sejni dvorani Okrajne hranilnice;

Sevnica, v nedeljo, 2. decembra 1923. po prvi sv. maši v spodnji šoli;

Slovenska Bistrica, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob desetih dopoldne v dvorani hotela „Beograd“;

Smlednik, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob desetih dopoldne pri „Purgarju“ v Hrašah;

Sora, v nedeljo, 2. decembra 1923. takoj po prvi sv. maši v šoli;

Sostro, v nedeljo, 2. decembra 1923. po jutranji sv. maši v „Domu“ v Sostrem;

Studenc pri Sévnici, v nedeljo, ob sedmih zjutraj v šoli;

Stara cesta in okolica, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob dveh popoldne v šoli pri Stari cesti;

Sv. Bolhenk pri Središču, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v gostilni Jakoba Zabavnika v Jastrebcih;

Sv. Križ pri Litiji, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v prostorih načelnika Karola Mikliča;

Sv. Trojica v Halozah, v nedeljo, 9. decembra 1923. po rani službi božji v prostoru „Bral. društva“ pri Sv. Trojici;

Šalek pri Velenju, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“ v Šmartinu pri Velenju;

Šmihel in okolica, v nedeljo, 9. decembra 1923. ob devetih dopoldne v šoli v Mozirju;

Št. Jošt nad Vrhniko, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob treh popoldne v župnišču;

Št. Jurij ob južni železnici, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob devetih dopoldne v ljudski šoli;

Št. Pavel v Savinjski dolini in okolica, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v občinski pisarni;

Št. Peter pod Sv. Gorami, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob devetih dopoldne v občinski pisarni;

Št. Vid pri Stični, v nedeljo, 2. decembra 1923. o polosmih zjutraj v prostorih „Hranilničnega doma“ v Št. Vidu;

Velike Lašče, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob osmih zjutraj v dvorani „Zadružnega doma“;

Zalog pri Ljubljani, v nedeljo, 2. decembra 1923. ob enajstih dopoldne v šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor		Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 396, v M. — glav.):			Perutnina:		
1 par dobrih konj od 20.000— do 25.000		—	1 komad, piščanec	15— do 25—	20— do 40—
			1 „ „ „ kokoš	36— do 50—	50— do 55—
Voll in krave (prigon v Lj. 181, v M. — glav.):			Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 g žive teže I.	13:50 do 14:50	—	1 liter mleka	3— do 4—	3:50
1 „ „ II.	12:0 do 13:50	—	1 „ „ smetane	—	15— do 16—
1 „ „ III.	11:25 do 12:30	—	1 kg čajnega masla	70— do 80—	—
1 „ „ krave, klobasarice	7:50 do 8:75	—	1 kg surovega masla	55— do 60—	46— do 47—
Teleta (prigon v Lj. 8, v M. — glav):			1 „ „ bohinjaškega sira	50— do 60—	—
1 kg žive teže	21:25	—	1 „ „ sirčka	10— do 11—	7— do 10—
Prasiči (prigon v Lj. 117, majhnih pujskov, v M. — glav):			1 jajce	2—	2— do 2:25
1 komad 6— 8 tednov stari	450— do 500—	—	Žito:		
1 „ „ 3— 4 mesce	—	—	1 q pšenice	297—	400—
1 „ „ 5— 7 „	—	—	1 „ „ rži	333—	300—
1 „ „ 8—10 „	—	—	1 „ „ ječmena	345—	300—
1 „ „ enoletni	—	—	1 „ „ ovs	317—	325—
1 kg žive teže, pol pitani	—	—	1 „ „ prosa	4 0—	4 0—
1 „ „ mrtve	—	—	1 „ „ koruze (nove, sušene)	3 0—	3 0—
Kože:			1 „ „ ajde	370—	3:40—
1 komad konjske kože	—	150—	1 „ „ fižola, ribničan	—	—
1 kg goveje kože	—	20— do 22:50	1 „ „ fižola, prepelčar	9 0—	—
1 „ „ telečje kože	—	30— do 32:50	Krma:		
1 kg prasičje kože	—	7:50 do 10—	1 q sladkega sena	150— do 175—	75— do 100—
1 „ „ gornjega usnja	—	105— do 120—	1 „ „ kislega sena	100—	—
1 „ „ podpiatov	—	100— do 140—	1 „ „ slame	75— do 100—	65— do 75—
			Kurivo:		
			1 m ³ trdih drv	187:50 do 200—	200—
			1 „ mehkih drv	55—	110—

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

Kmetijske družbe za Slovenijo.

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Dinar. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo, dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na 1/4 strani 200 D, na 1/8 strani 100 D, na 1/16 strani 65 D, na 1/32 strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 pars, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje Viljem Rohrman.

Založba Kmetijske družbe za Slovenijo — Tisk J. Blasnika nasledn.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 21. Ljubljana, 15. novembra 1923. Letnik XL.

Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so z ozirom na sedanje razmere popolnoma neobvezne.

Semena:

Oves, zdrav iz Bačke za krmo, po Din 3.25, vreče se računjo posebej.

Grahor, mešana z ržjo ali ječmenom, po Din 6.25 za kg.

Umetna gnojila:

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik, 18—20% po Din 3.20— za 100 kg franco vreče. Vreče po 75 kg.

Kajnit, 14—15% po Din 70.— za 100 kg.

Kalijeva sol, 42%, po Din 150.— za 100 kilogramov.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 260.— za 100 kg z vrečami.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 210.— za 100 kg. Vreče po 100 kg.

Rožena moka po Din 500.— za 100 kg. Vreče po 80 kg.

Rudniški superfosfat s ca 16% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 175.— za 100 kg. Vreče po 100 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 160.— za 100 kg. Vreče po 80 kg.

Thomasova žlindra, vsebujoča 17—18% raztopne fosforove kisline, po Din 180 za 100 kg.

Krmila:

Lanene tropine po Din 4. za kg. Vreče po 50 kg.

Orehove tropine, vsebujoče 42 odstotkov beljakovin in maščobe po Din 4 za kg z vrečami. Vreče po 75 kg.

Osušeni zrezki sladkorne pese po Din 12 za kilogram z vrečami vred.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 80 kilogramov po Din 6.— kilogram na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 8.— za kg, na drobno Din 8.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolinej, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 25.—. Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 4 in pol kg po Din 80.—. Poština posebej.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200 za komad.

Vinski eponit po Din 80.— za kg. Poština posebej.

Gumijeve cevi po Din 20.— za 1 m.

Sulikol, tekoče žveplo zoper plesnobo na grozdu (glej spis v „Kmetovalcu“ t. l.) po 15 Din steklenica za 50 gramov, ki zadostuje za 100 l tekočine.

Uranja zelenilo se oddaja v tablah po Din 9.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Kdor se hoče poučiti o namakanju semenja s tem sredstvom in sploh o uničevanju sneti in drugih takih bolezni na žitu in stročnini, naj si pri Kmetijski družbi naroči za 1 Din Gospodarsko navodilo št. 57 o „Snetjavosti pri žitu“. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 250 gr Din 50.— 500 gr 92 Din, 1 kg 170 Din.

Vinometri so zopet na razpolago. Komad stane Din 40.— brez poštine.

Žveplo, dvojno rafinirano, po Din 5.— za kg.

Žveplovski trakovi na asbestu, najfinejši, po Din 16.— za kg.

Razne kmetijske potrebščine:

Antiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabei, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gramov za 625 dinarjev, $\frac{1}{4}$ kg 20—, 1 kg 80— Din.

Vile s 4 rogli, najfinejše po Din 28— za komad.

Strojji: V zalogi so sledeči strojji:

Posnemaalniki, Jubilea.

za 50 l po	Din 625—	za komad
" 75 "	700—	" "
" 100 "	1250—	" "
" 125 "	1300—	" "
Brane VA	455—	" "
Ročni okopavalnik	280—	" "

Brane, njivske, Z3 po 900 Din.

Travniške brane A3 Din 900— za komad.

Travniške brane A4 Din 1000— za komad.

Trokarji po Din 50—.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6—.

Obračalni plugi W7 po Din 1000.

Plugi univerzalni, D6 MN po Din 1150— za komad.

Plugi, univerzalni D7 MN s široko desko po 1550 Din.

Požiralnikove cevi št. 3455 za govedo po Din 160—.

Požiralnikove cevi št. 3457 za ovce, Din 100—.

Plužni trupi Urb4 po Din 175.

Telečni napajalniki po Din 100—.

Gumijevi seski po Din 15—.

Emajlna posoda:

Lonci vsebina / $\frac{3}{4}$, $1\frac{1}{4}$, $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{4}$, $3\frac{1}{4}$, 6,
Din. 8 50 12.— 15.— 19.— 24.— 30.— 36.— 42.—
vsebina / 7, 9,
Din. 49.— 60.—

Kozice vsebine / 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$, $4\frac{1}{2}$, 6, 7, 8,
Din. 15.— 18.— 21.— 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 60.—

Ponve vsebina / $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 2, 3,
Din. 12.— 14.— 21.— 24.— 28.—

Pokrovke premer 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24,
Din. 4.50 5.— 5.50 6.— 7.— 8.— 9.50 11.50

premer 26, 28, 30, 32,
Din. 13.— 15.— 18.— 21.—

Zajemalke premer 9, 10, 11,
Din. 10.— 11.— 12.—

Penovke premer 10, 11, 12,
Din. 12.— 13 50 15.—

Škafli premer 45 cm., 50 cm.
Din. 85.— 95.—

Vedrice premer 28,
Din. 45.—

Ročke za mleko vsebina $\frac{3}{4}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, 3
Din. 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 54.—

Pri večjem odjemu znaten popust.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 25 para v denarju ali znakih najmanj pa skupaj Din 6—, sicer se naznanila ne objavijo. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Okopalnike in osipalnike

za koruzo in krompir, kosilnice, obračevalce sona, vilde, mlaitilnice, motorje, žitne čistilnice sadne mline in presehe in vse druge kmetijske stroje dobavila

K. in R. Ježek, tovarna strojev in livarna, Maribor.

Strojarna

Fran Tršarja na Vrhniki priporoča vsakovrstno ustje, na drobno in deželo, zlasti gomilna in šivalna jermena. Prevzema vse kože v strojenje, tudi na boks.

Bencin-lokomobila

6—8 K. s. prevozna. Znamke „Otto“ iz tovarne Langen & Wolf, ugodna na prodaj. Strojno kličarsko-podjetje dr. z. o. z. Kranj.

Jurčič-Bajuk, Tihotapec

ljudska igra v petih dejanjih. Ljudski oder 4. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 D. Zopet ena lepa igra za odre po deželi, čije snov je že itak dovolj znana in igra med kmetiskim ljudstvom zelo priljubljena. Že pred let Jurčičevega Tihotapca dramatičar Steržaj, toda ta igra je že dolgo pošla, vsled tega si je Bajuk nadel hvaležno nalogo nanovo prirediti to povest za naše domače odre. Igra je polna lepih prizorov, ki jo napravljajo ljudstvu zelo privlačno; tako originalno moževanje dolenskih kmetov, komična vloga zahrbtnega sebičneža Fortunatika z njegovimi dovpti, lezikava Kokošarica, dva različna a vsak zase ostro zarisanana značaja tihotapca Franceta in graničarskega stražmoistra Peča itd. Vseh skupaj ima igra šestnajst moških in tri ženske vloge. Delanje je sploh bogato in veže poslušalce do konca. Našim podeželskim odrom priporočamo to igro, ker ni pretežka, pač pa zelo hvaležna.

M. Bajuk, Miklova Zala

igra v petih dejanjih. Ljudski oder 3. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 22 Din. Sketova poljudna narodna povest „Miklova Zala“, ki je bila izmed najbolj priljubljenih povesti Mohorjeve družbe, je doživela že tretjo dramatizacijo. Igra je zelo pripravna za odre po deželi, ker ne stavi na igralce pretiranih zahtev in tudi tehnično njeza uprizoritvev ni težavna. Delanje v tej igri je skozinozko napeto, plemenita tendenca zakonske zvestobe jasno in krepko povdarjena, kovičarica naravna, oderske slike zanimive, konci dejanj efektini, sploh celota v igro privlačna. To li zanimaj priljubljenosti na podeželskih odrih, kjer bo med ljudstvom izpolnjevala svojo vzgojno nalogo in zraven tega klicala gledalca, da je tudi zasedena Korščika naša slovenska zemlja, na katero mora osvobodeni Slovenec vedno obračati svoje oči.

Hlude, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite Lesni družbi Mirija, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8 pred sodnijo. Plačujete se najvišje dnevne cene.

Prodajo se

radvanske plemenske kokoši, jarcčke. Poizve se: Rosmanit, Radvina pri Mariboru.

Nova lepa spalna oprava

z vložki in divanom ter bela kuhinjska oprava se proda pod ceno v vili Tobačna ulica 19, Ljubljana.

Stole,

tipčne in lepo izdelane, priporoča Teharska lesna industrija, pošta in postaja Štore pri Celju. Razposilja na drobno in debelo. Zahtevajte cenik!

Tudi letos kupuje R. LUCKMANN v Ljubljani na Martinovi (Ahačljevi) cesti 10 po najvišjih cenah raznovrstna zeljšča, suho cvetje (suhe rože), lipovo cvetje, koreulino, lubje in semena. Kdor si hoče s pridnim nabiranjem zagotoviti dober zasluček, naj zahteva pojasnila pri imenovanj tvrdki. Cene, ki jih plačujem nabiralcem, so letos izredno visoke.

Cepljene trte

vkoreninjenih divjakov in sadna drevesca najbolj rodovitnih in priporočljivih vrst, oddaja že sedaj v jeseni po ugodni ceni, dobro in zanesljivo blago. Za pismen odgovor je treba priložiti znamke. Alojži Grabar, posestnik in trtnar, Zagorci, pošta Jurčinci pri Ptujju.

Prodaja se

večji acetilenski aparati za približno 30 luči in več sodov iz indijskega hrasta od 300—1200 litrov vsebine, posebno pripravni za namakanje sadja ali kot gnojilni sodi. Podrobnosti daje Ignac Fock, Kranj.

Sprejmeta se

dva hlapca, en volar in en konjar, oženjena ali samca. Vstop 1. januarja 1924. Plača po dogovoru. Oženjeni imajo prednost. Oskrbištvu graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Sprejme se en majar (švicar)

kateri ima veselje do živine in prevzame 10 do 12 krav za hraniti (krmiti) in molsti (dojiti) in ravno toliko mlade živine za oskrbo. Strokovnjaki in oženjeni, katerega žena bi bila za pomočnico, samcu se da pomoč. Vstop 1. januarja 1924. Dobra plača po dogovoru. Oskrbištvu graščine Neukloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Lanene tropine

lasnega izdelka prodaja po najnižji ceni Alojži Trampus, izdelovatelj lanenega olja, Golobrd 25, pošta Medvode.

Mlinske kamne

naizanesljivejše v vseh vrstah in trdočah kupite najceneje pri rane Zdolšek, izdelovanje mlinskih kamnov pri Sv. Juriju ob juž. žel. in v Rimskih Toplicah. Informacije brezplačno!

Zemljepisni Atlas kraljevine SHS

izdalo društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani, izvršil inž. Viktor Novak, založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 48 Din.

Atlas vsebuje sledeče karte v velikem formatu: 1. Evropa, 2. Kraljevina SHS, politični pregled in železnice, 3. Orološji in hidrografijski pregled, 4. Južni del, 5. Severovzhodni del, 6. Sev. zapadni del, 7. Slovenske dežele in Istra; poleg teh manjše karte: 1. Jezikovna karta kraljevine SHS in sosednih dežel, 2. Belgrad z okolico, 3. Zagreb z okolico, 4. Ljubljana z okolico. — Pričufoči Atlas je po svetovnem preobrati, ko se je osrednja in vzhodna Evropa docela preobrazila, gotovo najpopolnejše delo, kar je izšlo v naših razmerah. Zato nam jamči tudi „Društvo slovenskih profesorjev, ki je to delo izdalo. Karta Evrope nam kaže najpopolnejše meje, specialne karte so prav lično in lepo izdelane, kar dela vso čast inz. Novaku in litografiji I. Blasnika nast. nomenklatura je vseskozi pravilna in cene teh kart izredno nizka. — Ta domači Atlas bo najboljši kazipot za našo mladino pri pouku zemljepisja, pa tudi sibirni obitelji bo dobro služil, da utrdi in razširi domoznanstvo naše mlade države.

Večlo množino

rdečega in belega vina

je na prodaj v okolici St. Jerneja. Natančne pojasnila daje Konsumno društvo v St. Jerneju na Dolenskem.

1 in pol leto starega bika

pinogavske pasme, ima na prodaj graščina „Krič“ pri Kamniku.

Cementni zarezani strešniki

ima za oddati in prevzame naložila pod dolgoletno garancijo Peter Lackner, Mozelj—Kočevje.

2000 kg lepih obranih jabolk

zimskih, na prodaj. Cena po dogovoru. — Jože Aljančič, Hudo pri Trličju.

Cepljene trte.

Prva trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Jurčinci pri Ptujju, nudi po nizki ceni cepljene trte lastnega pridelka in sicer različne priporočljive vrste na običajnih najpriporočljivih podlagah. — Zahtevajte cenike in pogoje.

Na prodaj

imam malo dinamo za 16 luči, tudi vsa napeljava za 8 žarnic, natančneje se izzve pri posestniku Anton Stenovc, p. St. Pavel pri Prebolju.

Oskrbništvo Podvin, Mošnje, pošta Radovljica ima
na prodaj hrast
7 metrov dolg, debel na sredini 85 cm v premera.

Pet oralov lepega posestva

vse pri hiši, lepa hiša z gospodarskim poslopiem ob glavni cesti, četrte ure od Gornje Radgone, primerno za vsako kupčijo ali kakšnega penzionista. Ali pa lep vinograd, obstoječ iz približno 4 in pol oralov vinograda, drugo lep sadovnjak in njive, skupaj 11 oralov, dve vinskih, ena gospodarska enonadsotropna hiša s primernimi potrebščinami, eno uro od Gornje Radgone, se takoj prodaja. Več nove Jožef Jagerič, Podgrad, Gornja Radgona.

Krojači in krojačice!

Izdelajem po poljubnih modelih, po meri in po serijah normalnih mer, vsakovrstne krojne vzorce (muštre) za dame in gospode. Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica št. 2, I. nadstropje.

Jabolčne peške

lamčeno kaljive, odda po Din 40 za kg Drevesničarstvo Dolinšek, Št. III pri Velenju.

PO ČU

dovito nizkih cenah kupite letos volneno blago za ženske in sukno za moške obleke, kakor tudi vso drugo manufakturno robo v veletrgovini R. Stermečki, Celje. Trgovci engros-cene. Radi splošnega pomanjkanja deraja treba povsod štediti ter je dolžnost vsakega, da se pelje v Celje in poskusi enkrat kupiti v veletrgovini R. Stermečki

Mestni trg št. 10.

Kemični laboratorij
za izdelovanje desinfekcijskih sredstev.

Arborin za zatiranje škodljivcev na sadnem drevju.
Sanitol za desinfekcijo pri nalezljivih boleznih.

Iv. Jax in sin

Ljubljana.
Gospodarska cesta
šivalni stroji in stroji za pletenje

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867.
Vezenje poučuje brez plačila.

Pisalni stroji „A D L E R“
Ceniki zastojni in franke.

Kolesa iz prvih tovarn:
DÜRCKOPF, STYRIA, WAPPENRAD
10 letne garancije.

Sodi

za vino, žganje, olje, mast, med, petrolej

za transport in shranjevanje vedno v zalogi vsako množino

Franjo Repič
vodarški mojster
Trnovo, Ljubljana
Isototam sorojemalo se v to stroko spadajoča opravila.

Solidno delo!
Cena zmernej! Točasnostrežba!

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto

1924,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji, in stane 5 Dinarjev; kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

Kmetska posojilnica

ljubljanske okolice ■ v LJUBLJANI ■

v lastnem združnem domu na Dunajski cesti št. 18

Obrestuje hranilne vloge po **5%** (1)

brez vsakega odbitka rentnega davka katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad 160.000.000 kron.

Stanje rezervnih zakladov 1.200.000 kron.

Kmetijska družba

ZA SLOVENIJO

je izdala in prodaja naslednje knjige:

Zvezek	Cena D
2. Fr. Štupar: Apno v kmetijstvu	1.—
3. Fr. Štupar: Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini	1.—
5. M. Kostanjevec: O užitini od vina in mesa	3.—
8. Boh. Skalický: Siljenje ali kájenje ameriških klučev	1.—
10. B. Skalický: Kmetijske razmere na Češkem	2.—
12. Pridelovanje in razpečavanje namiznega grozdja ter vzgoja tri na špalirju. (B. Skalický)	1.50
13. O sestavljanju in setvi travnih mešanic. (Weinzierl-Turk)	2.50
14. Ing. Anton Šivic: Poljudno navodilo za merjenje lesa	10.—
15. Steuert-Jamnik: Soseda Razumnika konjereja	2.50
Živnozdr. ovro Tepina: Podkovstvo, pouk kovačem in konjerejem	12.—

Standard Oil Co of Jugoslavia

v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:

bencina, petroleja, parafina, vseh vrst mineralnih strojnih olj za avtomobile.

Tozadevne informacije in naročila sprejema glavno zastopstvo:

G. Menardi, Ljubljana,

Trubarjeva ulica 2.

Telefon št. 62.

Vinometre „Bernadot“ — Asbesto bombaž in prašek — Eponit — Francosko želatino — Lipovo ogelje Marmornat prašek — Modro galico — Natrijev bisulfit — Ribji mehur — Špansko zemljo — Tamin — Žveplo v prahu — Litao-novo kislino — Vinsko kislino — Sodo bicarbono — Strupa proste barve itd. ima v zalogi po naj-nizji ceni

drogerija ANTON RANC

Ljubljana, Židovska ulica 1.

FRANC ŠRAMEK

stavbeni in ornamentni klepar,
inštalater in kotlar v Trziču,
izdeluje

najboljše kotle za kuhanje žganja in tudi vsakovrstne pečl za kurjavo žaganja po jako nizkih cenah, garantirano izvrstno blago. Pripravljen sem tudi dati za poskušnjo tako peč brezplačno, da se dotični lahko prepriča o resničnosti mojih navedb. Prevzamem in solidno po zmernih cenah izvršim vsa v mojo stroko spadajoča dela kakor tudi inštaliram vsakovrstne vodovode hitro in zanesljivo.

SLAVENSKA BANKA d. d. ZAGREB.

Podružnica: LJUBLJANA, Sv. Petra c. 24.

Delniška glav. in rez. D. 50,000,000. Vloge čez D. 125,000,000.

PODRUŽNICE:

Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture: Jesenice, Rog. Slatina (sez.), Škofja Loka.

Agencije: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFLIJACIJE: Slovenska banka, Ljubljana, Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split,

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

JUGOSLOVANSKI KREDITNI ZAVOD

v Ljubljani, Marijin trg šte. 8., reg. zadr. z o. z.

sprejema vloge na knjižice in plača čistih

7%

obresti brez odbitka rentnega in invalidskega davka. Za večje in stalne vloge kakor tudi za vloge v tekočem rač. obrestovanje po dogovoru.

Podeljuje kratkoročne trgovske in personalne kredite najkulantneje.

„Gospodarska Navodila“

ponatisi iz „Kmetovalca“. Vsako posamezno navodilo stane 1 Dinar.

Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati. (Zadostuje če imenujete samo tekoče šte. od navodil).

- Počrnljenje vina ali sadjeva.
- Rjavenje vina.
- Gnojenje vinogradov z najvejšimi umetnimi gnojili.
- Kako se iz snilega grozda napravi dobro vino.
- Čiste drože in njih raba v kletarstvu.
- Vzroki neplodnosti pri govedih.
- Sluzavost ali vlačljivost vina.
- Krmiljenje z oljnimi tropinami.
- Čiščenje in precejanje vina.
- Resna beseda vinogradnikom ob trgatvi.
- O bistvu alkoholnega vrtnja (kipenja).
- Vnetje vimena ali volčič na vimenu.
- Nova naredba glede zvrševanja rezarstva.
- Kislota (kisloba) in razkisanje vina.
- Močno krmilo „ribja moka“ za rast in pisanje prašičev.
- Dolžnost vzdrževanja ograj pred živino, ki se pase.
- Napenjanje govedi.
- Bradavice (gohe) pri živini.
- Izdelovanje mila za dom.
- Zdravljenje kužnih bolezni s cepljenjem (Rdečica).
- Novo zakonske določbe o sporih pri kupčiji z živino.
- Kako živi žitni molj in kako se pokosčuje.
- Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.
- Kako se obnavljajo in popravljajo meje?
- Presolanje krmil po škrobnih vrednotah.
- Garje pri konjih.
- Apneni dušik.
- Duh in okus vina po žveplu.
- Tobak. Pridelovanje in zakonski predpisi.
- Sečni kamni pri živalih.
- O prijavi sekanja v gozdih.
- Kisanje in cikanje vina.
- Trošarina na vino.
- Precejanje in filtriranje vina.
- Glodanje lesa po goveji živini.
- Dve majni nalogi naše živinoreje.
- Sredstva za pokončevanje škodljivih rastlin in živali.
- Škoda, povzročena po lovcih in divjačini.
- Moderno zatiranje živalskih kužnih in nalezljivih bolezni.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

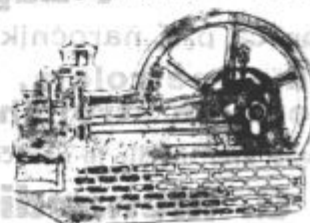
obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 130,000.000.

Gospodarska zveza

v Ljubljani

Dunajska cesta — Bavarski dvor.

Velika zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev.

Iz najslavitejših tovarov.

Zastopstvo za parne kotle znanih tvornic „Welsla“.